

Inleiding

Dit is het schoolplan 'Leren, in en met de wereld' van het Christelijk Lyceum (CL) voor de jaren 2020, 2021, 2022 en 2023. Het schoolplan is vooral bedoeld om sturing te geven aan ons onderwijs en planmatig te werken aan verbetering van de onderwijskwaliteit en leeropbrengsten.

Het schoolplan is gebaseerd op de uitgangspunten in het Strategisch Perspectief 2019-2023 van de Veluwe Onderwijsgroep (VOG) 'Samen meer waarde maken', de beleidsagenda VO 2020-2023 (zie bijlage 3) en een vervolg op het schoolplan 'Leren Centraal' 2017-2018-2019. De reeds ingezette koers zetten we voort (zie bijlage 2, het goede behouden), scherpen we aan en brengen we in lijn met de drie beloftes en bijbehorende koersuitspraken van het Strategisch Perspectief van de VOG: inspirerend en uitdagend onderwijs, inspirerende en uitdagende werkomgeving en in verbinding met de samenleving nu en later.

Het schoolplan is zo veel mogelijk in samenspraak met collega's vormgegeven. We hebben aan het schoolplan gewerkt met een vaste groep collega's, samengesteld uit diverse geledingen in onze school; een ieder heeft de mogelijkheid gehad om zich aan te melden en diegenen die hebben aangegeven te willen meedenken hebben deel uitgemaakt van deze groep. Op deelgebieden zijn weer andere collega's betrokken geweest, zoals bij Toetsbeleid, Burgerschap en Digitale Geletterdheid. Ook is het schoolplan besproken met de sectievoorzitters in een middag-/avondbijeenkomst.

Binnen het Christelijk Lyceum functioneren drie lerarenteams; een mavo-team, een havo-team en een vwo-team. Binnen deze teams zijn alle collega's betrokken bij beleidsontwikkeling op teamniveau. Zo is het vwo-team betrokken bij de doorontwikkeling van de WON-akademie en de ontwikkeling van het Da Vinci Gymnasium, het havo-team bij de ontwikkelingen van het onderwijsconcept Bewust!Havo en het mavo-team bij de te ontwikkelen Route>Havo.

De Deelraad heeft ingestemd met het schoolplan (26/11/2019). Ook leerlingen en ouders zijn betrokken geweest tijdens diverse klankbordbijeenkomsten en vanuit de Deelraad.

Het schoolplan bestaat uit een vijftal onderdelen. Het eerste hoofdstuk staat stil bij de missie en visie van het CL, het *waarom*. Het tweede hoofdstuk staat ons leren en lesgeven (kwalificatie) beschreven, in het derde hoofdstuk staan persoonsvorming en socialisatie centraal, en het belang van de leraar krijgt aandacht in het vierde hoofdstuk. Deze hoofdstukken belichten het *hoe*. Het vijfde hoofdstuk gaat over het *wat*, via onze kwaliteitscultuur.

Inhoud	Pagina
1. In en met de wereld	2
2. Van waarde voor jezelf en de ander	3
3. Leren & Lesgeven	4
4. Met en van elkaar	5
5. Aan de slag	6
Bijlagen	8

1. In en met de wereld

Motto:

- Van brugklasser tot student (en erna)

Missie:

- Onze leerlingen leren op een verantwoordelijke manier te bestaan in en met de wereld (nu en later)

Visie:

- We bekommeren ons om de wereld (burgerschap, duurzaamheid)
- We geven betekenis aan leren (kwalificatie, formatief leren)
- We spelen in op het hier en nu (actualiteit, activerend)
- We zijn gericht op de toekomst (digitale geletterdheid, creatief denken/handelen)
- We zijn van waarde voor de ander (persoonsvorming, socialisatie)

Kernwaarden:

- We gaan respectvol om met onze omgeving (rentmeesterschap, naastenliefde)
- We geloven in elkaar (leren van elkaar, met vertrouwen)
- We nemen onze verantwoordelijkheid (met ambitie, verwachtingsvol)
- We ontmoeten elkaar (als gemeenschap, betrokkenheid)
- We zijn in dialoog met elkaar (in een feedbackgerichte en reflectieve cultuur)

In en met de wereld, dat is essentieel voor onze leerlingen. We bekijken dit vanuit verschillende invalshoeken:

- Vanuit onze christelijke identiteit, waarbij de wereld ons is gegeven door God; we moeten ons bekommeren om deze wereld, het rentmeesterschap wordt van ons gevraagd.
- Vanuit ons onderwijs, waarbij wij betekenisvol willen lesgeven: als het leren over jou gaat, in teken staat van de samenleving, zich verhoudt tot de mensen om je heen, over de grenzen van de schoolvakken heen gaat en het nut van kennis en vaardigheden zichtbaar wordt.
- Vanuit de actualiteit, waarin we zien dat ons klimaat steeds hoger op ieders agenda komt te staan en ervaren dat de klimaatveranderingen inmiddels al gevolgen hebben.
- Vanuit onze omgeving, om van waarde te zijn voor de ander.
- Vanuit onze leerlingen, dat zij in en met de wereld kunnen bestaan, nu en in de toekomst. Daar willen wij zorg voor dragen.

De wereld waarin wij nu leven is een wereld die behoefte heeft aan een nieuwe generatie mensen die in staat is de juiste keuzes te maken. Dit moeten keuzes zijn die leiden tot het opbouwen in plaats van (verder) afbreken van onze naaste omgeving. Het belang van die opdracht is niet te onderschatten. Elke beslissing doet ertoe. Hoe leid je een nieuwe generatie op die in staat is het grotere belang te dienen? Dit vraagt om onderwijs dat kinderen leert hoopvol naar de toekomst te kijken en te werken aan duurzame investeringen.

Binnen de inrichting van ons onderwijs vraagt dit om lessen waarin de leerling wordt uitgedaagd om naast het vergaren van kennis na te denken over de betekenis van deze kennis. Onze leerlingen hebben behoefte aan een toekomstbeeld waarin zij het verschil kunnen maken. Onze taak zou zich meer dan ooit moeten richten op de betekenisgeving van de kennis die we leerlingen meegeven. Dit vraagt om actuele en zinvolle context waarin leerlingen op een veilige manier leren hoe hun handelen kan bijdragen aan het maatschappelijk belang.

Waar het in ons onderwijs echt om draait, is niet *of* lesgeven ertoe doet, maar de vraag is *hoe* lesgeven ertoe doet en *waarvoor* het ertoe doet. In het hoe staat leren en lesgeven centraal. Het waartoe is essentieel, en dat waartoe is dat onze leerlingen op een verantwoordelijke manier weten te bestaan in en met de wereld, de natuurlijke en de sociale wereld, met het andere en de ander.

Dit is een belangrijke opdracht voor ons, en ook een moeilijke opdracht. Zoals we allemaal weten, zijn veel leerlingen meer bezig met *wie* ze zijn in plaats van *hoe* ze zijn. Ze zijn begrijpelijkerwijs nog sterk op zichzelf gericht. Het is onze taak om ze te onderbreken, dat ze worden aangesproken door de ander en dat we ze wakker schudden uit de roes van het 'met-ons-zelf-zijn'. Ieder mens is uniek, maar het gaat erom wat de ander uniek maakt. Dat betekent niet waarin jij verschilt van de ander, maar wanneer het ertoe doet dat jij 'jij' bent en er een beroep op jou wordt gedaan en op niemand anders. Wanneer jij van waarde kunt zijn voor de ander.

Het belang van lesgeven zit ook in de ontmoeting, met als taak voor ons om bij leerlingen het verlangen op te wekken om hun vrijheid, die voor hen zo belangrijk is, op een verantwoordelijke manier op zich te nemen. Dat kunnen wij doen door processen van onderbreking, vertraging of uitstel, ook tijdens het lesgeven. Door leerlingen te laten reflecteren en weerstand te laten ontmoeten. Door leerlingen te laten komen tot een 'bestaan-in-dialogo'.

We geven leerlingen ook het vertrouwen, telkens weer, ook als ze vrijheid in verantwoordelijkheid nog niet hebben laten zien. We blijven ons verwonderen. Het resultaat van ons onderwijs vindt meestal buiten ons gezichtsveld plaats, als onze leerlingen onze school al lang en breed hebben verlaten, maar we hebben daar onze verantwoordelijkheid nu al wel in te nemen.

In het onderwijs van de toekomst krijgen digitale vaardigheden een prominentere plaats, in de vorm van een doorlopende leerlijn waarin aandacht wordt besteed aan ICT basisvaardigheden, mediawijsheid, informatievaardigheden en computational thinking (probleemoplossing m.b.v. computerprogramma's). Digitale geletterdheid, van onze leerlingen en leraren, is een vaardigheid die in de toekomst steeds belangrijker zal worden.

In en met de wereld, daar draait het om, voor onze leerlingen en voor onze collega's.

2. Van waarde voor jezelf en de ander

Onze uitgangspunten (zowel voor leerling als collega):

- we dragen zorg voor het klimaat (rentmeesterschap)
- we vertrouwen op onszelf (persoonsvorming)
- we hebben oog voor elkaar (gemeenschap, passend onderwijs, goed werkgeverschap)
- we stimuleren leerlingen en ouders te participeren

Het rentmeesterschap is passend bij onze christelijke school. We hebben de aarde in bruikleen en we zullen er goed voor moeten zorgen, zodat volgende generaties evenzo kunnen genieten van de wereld om ons heen.

We willen dat leerlingen zich ontwikkelen tot mensen met voldoende kennis en vaardigheden en vol zelfvertrouwen. De interactie tussen de leerling en de wereld vraagt om zowel handelen als reflectie. Vrijheid is belangrijk voor iedereen, en omvat autonomie en verantwoordelijkheid. Wat ons drijft, is een doel waar we waarde aan hechten en in geloven. We willen iets doen wat de moeite waard is, voor onszelf en de ander, en bijdraagt aan het geheel, aan onze gemeenschap. Het gaat erom dat je ertoe doet, dat je iets belangrijks bijdraagt aan de wereld.

In een gemeenschap, zoals onze school, vertrouwen we er ook op dat iedereen een bijdrage levert aan het totaal. Dit betekent dat voor iedereen duidelijk is hoe groot het speelveld is, naar gedachten, behoeften, gevoelens en dromen wordt geluisterd en geacteerd, en medewerkers bekwaam zijn en uitgedaagd worden. Tot slot, moedigen we elkaar aan, complimenteren we elkaar en spreken we elkaar aan.

Dit alles resulteert in veiligheid, voor leerlingen en onze collega's. Het creëren van een veilige school heeft al jaren onze aandacht. Dit zit in onze collega's, van leraar tot conciërge, in onze christelijke waarden en normen, in ons gebouw, in onze groepsdoorbrekende talentklassen in de

onderbouw, en in onze plezierige groep leerlingen en ouders die kiest voor onze school. Leerling- en ouderparticipatie zijn ook van groot belang in het gehele onderwijsproces.

Burgerschap, waaronder duurzaamheid, staat nadrukkelijk op de agenda. Zo hebben we aandacht voor het democratisch handelen, het maatschappelijk verantwoord handelen, het omgaan met conflicten en het omgaan met verschillen.

In ons onderwijs richten we ons op drie domeinen: kwalificatie, persoonsvorming en socialisatie. Bij kwalificatie gaat het om de rol die het onderwijs speelt in het verwerven van kennis en vaardigheden die jongeren kwalificeren voor hun vervolgopleiding. Naast kwalificatie is onderwijs ook altijd een proces van socialisatie. Het gaat dan om de wijze waarop leerlingen, via het onderwijs, deel worden van tradities en praktijken. Tot slot, werkt ons onderwijs ook altijd in op de persoon, dat wil zeggen, op menselijke individualiteit – een dimensie die wordt aangeduid als persoonsvorming.

3. Leren & Lesgeven

Onze uitgangspunten:

- Betekenisvol leren staat centraal
- Leerlingen werken met leerdoelen (feed-up)
- Leraren en leerlingen geven feedback en feed-forward (op proces en resultaat van leren)
- Leerlingen leren via (zelf)reflectie (in een dialoog)
- Leerlingen leren met en van elkaar
- Leraren coachen leerlingen (op leerproces)
- Leraren activeren leerlingen (via hun lessen)
- Leerlingen pakken de speelruimte (eigenaarschap, zelfregulerend vermogen, keuze)

Goed onderwijs doet ertoe. Het is van belang dat leerlingen leerstrategieën ontwikkelen en leren zelfstandig te werken. Dat ze leren te ontdekken en nieuwe kennis toe te passen op nieuwe situaties, maar zonder leraren gaat het niet. Het gaat erom dat leerlingen iets leren (inhoud), dat ze het om bepaalde redenen leren (doel), en dat ze het van iemand leren (relatie). In die relatie moeten leerlingen en leraren zo veel mogelijk komen tot een dialoog.

Leren Centraal

Het motiveren van leerlingen is essentieel. Het motiveert leerlingen als zij zelf kunnen bepalen wat te doen en het gevoel hebben iets te kunnen bijleren. Leerlingen raken gemotiveerd als ze op hun eigen wijze en in hun eigen tempo werken aan individuele leerdoelen (differentiëren). Het individugericht leren is in ons onderwijs zichtbaar door op groei gericht te werken met leerlingen, maatwerk te leveren aan leerlingen, keuzes te bieden (persoonlijke invulling) en aandacht te besteden aan persoonlijke ontplooiing (ook passend onderwijs).

Leren kost de leerling soms ook moeite en vraagt om doorzettingsvermogen van de leerling (grit), als sleutel tot succes. Om tot leren te kunnen komen is het belangrijk dat er een veilige omgeving is waarin de leerling kan experimenteren, sparren en leren van zijn fouten. Hierdoor worden gedachtes, meningen en ideeën gevormd die van belang zijn in zijn of haar verdere leven.

Creativiteit is ook een belangrijke bouwsteen in het leren, zowel instrumenteel als op zichzelf, en om een onderzoekende houding te ontwikkelen. Cultuur speelt een verbindende rol in ons onderwijs door het te ervaren, door er naar te kijken, het zelf in de praktijk te brengen en daarop te reflecteren.

Evalueren (zowel formatief als summatief) is een essentieel onderdeel van onderwijs. Formatieve evaluatie is een tussentijdse vorm van evaluatie die als doel heeft het leerproces van leerlingen inzichtelijk te maken (*assessment for learning*). Summatieve evaluatie is het beoordelen van leerprestaties op het einde van het onderwijsleerproces (*assessment of learning*). De vijf strategieën die onmisbaar zijn bij formatief evalueren gaan over leerdoelen en succescriteria, informatie verzamelen, kwalitatieve feedback geven, peer-assessment en zelf-assessment

realiseren. Doordat leerlingen leerdoelen opstellen, ontwikkelen zij eigenaarschap en zelfregulatie over het leren en daardoor wordt het leren voor hen betekenisvol. Door middel van feedback, feedup en feedforward kan de leerling nu onder andere richting geven aan het leren, weet hij waar hij staat en weet waar hij naartoe werkt.

Via lesgeven:

Het primaire proces is belangrijk, de kwaliteit van het lesgeven moet goed zijn. Leerlingen worden geactiveerd als leraren aantrekkelijk les geven en als ze leren op een manier die dicht bij hun (digitale) belevingswereld staat. Leren krijgt pas betekenis in de ontmoeting met de ander, als gesprekspartner, waarbij de leerling veel meer doet dan alleen luisteren. Met mooie en doordachte lessen bieden we een handreiking aan leerlingen om zich te ontwikkelen. Je geeft iets aan de ander, iets nieuws, waar de leerling zich niet bewust van was, je voegt iets toe als leraar, brengt meer dan de ander zich had voorgesteld (in de zone van naaste ontwikkeling).

Via een viertal onderwijsconcepten:

Het leren en lesgeven geven we handen en voeten via een viertal onderwijsconcepten, te weten: het Da Vinci Gymnasium, de Won-akademie op het vwo, Bewust!Havo en Route>Havo. Alle uitgangspunten zijn of worden (de komende jaren) doorgevoerd op de diverse opleidingen.

Zo staan de vakoverstijgende modules, het persoonlijke coachen en het leren van elkaar (tutorsysteem) op het gymnasium centraal. Het leren onderzoeken en onderzoekend leren is de signatuur van de Won-akademie op ons vwo. Op Bewust!Havo staat betekenisvol onderwijs centraal. Op dit moment wordt formatief evalueren ingezet om tot betekenisvol onderwijs te komen. Het leren leren en werken aan je eigen leerdoelen is kenmerkend voor het onderwijs in de Route>Havo.

4. Met en van elkaar

Onze uitgangspunten:

- we nemen onze verantwoordelijkheid in onze vrijheid (autonomie, professionele ruimte)
- we leren van elkaar (als een geschenk aan de ander)
- we leren in een veilige omgeving (respect en in vertrouwen)
- we zijn een voorbeeld voor elkaar (voorbeeldgedrag, parallelle processen)
- we voeren de dialoog (professionele reflectie)

Goed onderwijs staat of valt met de kwaliteit van de leraar. Het effect wat we willen bewerkstelligen bij leerlingen vraagt om een bepaalde expertise, houding, kennis, vaardigheid, vermogen en zienswijze van leraren. Het onderwijsondersteunend personeel is er op gericht om de leraar een omgeving te bieden die het de leraar mogelijk maakt om de gewenste kwaliteit van het leerproces te kunnen leveren. Ook van de leidinggevenden verwachten we het nodige aan kwaliteiten. We leggen de lat hoog, voor de leraren, het ondersteunend personeel en de leidinggevenden in onze school, zoals blijkt uit de standaarden voor leraren en leidinggevende in de bijlage.

Leerlingen moeten zich veilig voelen en rustig kunnen werken om te kunnen leren. Wij dragen zorg voor een veilige en ordelijke omgeving voor onze leerlingen. Er is sprake van een positieve relatie tussen de school en de leerlingen. Er is binnen het Christelijk Lyceum sprake van parallelle processen: zoals we ons gedragen naar de leerling, gedragen we ons ook naar elkaar, van leraar tot leerling is vergelijkbaar met conrector tot onderwijzend personeel en van rector tot onderwijsondersteunend personeel.

We streven naar een lerende organisatie, bestaande uit collegiale visitatie en consultatie, het leren van elkaar en het leren van goede praktijkvoorbeelden. Het reflectieve gesprek over onderwijskwaliteit en persoonlijke ontplooiing, tussen collega's onderling en tussen medewerker en leidinggevende is van groot belang.

5. Aan de slag

We streven naar een hoge kwaliteit en we hebben een kwaliteitszorgsysteem op school- afdelings-, vak-, leraar- en leerlingniveau. Dit vraagt om een kwaliteitscultuur binnen de school, de leraar in positie in een professionele school, (mede)eigenaar zijn van de vele ontwikkelingen. Om dit te realiseren hebben we goed personeel nodig. Belangrijk hierin is professionalisering, het leren centraal stellen voor alle collega's. Ook voor hen geldt loopbaanleren, een beginnend leraar heeft iets anders nodig dan een gevorderde leraar.

Leren & Lesgeven

In 2023 (of zoveel eerder) zien we..

- interdisciplinair onderwijs (in modules en in vakken, in aansluiting op curriculum.nu),
- een toets- en examenkwaliteit die betrouwbaar, valide en behapbaar (voor leerling en leraar) is
- didactisch coachen van leraren op het leerproces van leerlingen,
- loopbaanleren (MBO/HBO/WO-'doorgaande leerlijn'/modules, ouderparticipatie, mentoraat),
- een goed vervolg op het basisonderwijs,
- een visie op doubleren,
- kansengelijkheid o.a. via taalbeleid,
- variatie in werkvormen in elke les,
- actualiteit als lesonderdeel,
- een vorm van differentiëren (in instructie en verwerking, op inhoud en in tempo, in leerstijl),
- het leren van elkaar (tutorsysteem) en
- leerrendement via OLC (leerpleinen).

Da Vinci Gymnasium

In 2023 (of zoveel eerder) zien we..

- uitdaging op maat
- vakoverstijgende modules,
- de rol van coach,
- ouderparticipatie en
- een tutorsysteem onder gymnasiumleerlingen.

Won-akademie

In 2023 (of zoveel eerder) zien we..

- wetenschappelijk georiënteerd leren,
- zichtbaar Won-onderwijs,
- iedere les als een Won-les (de klas in) en
- een onderzoek in ieder leerjaar (een lessenreeks per sectie).

Bewust!Havo

In 2023 (of zoveel eerder) zien we..

- formatief evalueren in alle leerjaren,
- de rol van coach,
- betekenisgeving in lessen i.s.m. de maatschappij en
- loopbaanleren i.s.m. hogescholen.

Route>Havo

In 2023 (of zoveel eerder) zien we..

- werken op basis van leerdoelen (en voldoende op niveau),
- voldoende aandacht voor leren leren,
- een vorm van differentiëren in de lessen,
- driehoeksgesprekken,
- een doorstroomrecht naar de havo,
- een praktijkgericht vak (ook op de havo) en
- de mogelijkheid om (voor een aantal vakken) examen te doen op een hoger niveau.

Ondersteuning (passend onderwijs)**In 2023 (of zoveel eerder) zien we..**

- basisondersteuning via mentoraat en
- passende extra ondersteuning.

Burgerschap**In 2023 (of zoveel eerder) zien we..**

- een duurzame school,
- educatieve projecten m.b.t. burgerschap (o.a. topweek 1 – onderbouw) en
- waardecreatie voor onze (nabije) omgeving (ook goede doel)

Digitale geletterdheid**In 2023 (of zoveel eerder) zien we....**

- een doorgaande leerlijn, o.a. via digitale modules (digitale topweek 3),
- werken met BYOD m.i.v. 2021-2022 (ingroeimodel) en
- een scala aan digitale leermiddelen.

Professionalisering**In 2023 (of zoveel eerder) zien we....**

- collegiale visitatie, op leraar-, vak-, opleidings- en schoolniveau,
- professionele reflectie (als onderdeel van gesprekscyclus)
- managementontwikkeling en
- digitale geletterdheid personeel.

Goed werkgeverschap**In 2023 (of zoveel eerder) zien we..**

- vitaliteit; we hebben oog voor de verschillende fases (in werk en in leven),
- bevoegd/bekwaam personeel,
- strategisch human resource management,
- leerlingenparticipatie bij personeelsbeleid en
- evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding.

Kwaliteitszorg**In 2023 (of zoveel eerder) zien we..**

- een ononderbroken ontwikkelingsproces van leerlingen en
- een doorlopende leerlijn.

Bijlage 1: Leraar centraal

	Effect op leerlingen	Leraren	Verwachting van leidinggevendenden
1.	Leerlingen vergroten hun kennis, ze weten die kennis op waarde te schatten en leren om die kennis aan te wenden in praktische situaties	De leraar beschikt over vakinhoudelijke expertise, verkregen na langdurige gespecialiseerde opleiding of werkervaring en is in staat om die expertise betekenisvol te laten zijn voor leerlingen.	De leidinggevende kan het professioneel gesprek voeren over het vak en het leraarschap, zonder zelf te beschikken over de vakinhoudelijke expertise.
2.	Leerlingen zien in dat de vakinhoudelijke kennis en vaardigheden niet op zich zelf staan, maar deel uitmaken van onze cultuur en onze samenleving.	De leraar is cultuurdrager, beschikt over een algemene en brede cultuurkennis en weet die kennis op waarde te schatten en in te zetten in zijn werk.	De leidinggevende is op de school de cultuurdrager en de cultuurbewaker bij uitstek. Hij leeft vóór, draagt uit en corrigeert waar nodig.
3.	Leerlingen voelen zich begrepen in hun ontwikkeling en ervaren dat de leerstof aansluit bij hun ontwikkelingsfase en belangrijk is voor hun verdere groei. Zij voelen zich aangesproken en uitgedaagd door de wijze waarop de leraar de leerstof aanbiedt.	De leraar beschikt over pedagogische en didactische kennis en vaardigheden van hoog niveau en is in staat om die kennis en vaardigheden toe te passen in steeds wisselende situaties. Hij werkt opbrengstgericht, zowel op leerlingniveau als op groepsniveau.	De leidinggevende beschikt over onderwijskundige leiderschapskwaliteiten. Hij is in staat om op schoolniveau een pedagogische en didactische visie op te stellen, uit te dragen en voor te leven. Hij stuurt op resultaat, op leerlingniveau en op groepsniveau.
4.	Leerlingen worden aan het denken gezet, ze leren om verbanden aan te brengen en om creatief en wendbaar te zijn in het bedenken van oplossingen.	De leraar is een creatieve denker (wendbaar, oplossingsgericht, constructief) en beschikt over een goed analytisch vermogen.	De leidinggevende stimuleert de leraar om processen en resultaten goed te analyseren en denkt daarin kritisch mee.
5.	Leerlingen krijgen inzicht in het eigen leerproces en in de resultaten daarvan. Ze ervaren dat groei meer is dan een vinkje in het leerlingvolgsysteem en dat resultaat meer is dan een cijfer.	De leraar kan de eigen professionele prestatie beoordelen naar professionele maatstaven.	De leidinggevende hanteert professionele maatstaven voor het eigen handelen en de eigen prestaties. Hij maakt duidelijk aan welke professionele standaarden op schoolniveau moet worden voldaan.
6.	Leerlingen begrijpen het belang van een veilig sociaal klimaat en realiseren zich dat de individuele leerprestaties bevordert. Ze leveren een bijdrage aan het sociaal klimaat in	De leraar ziet de eigen professionele prestatie als onderdeel van de collectieve prestatie en heeft het vermogen om in samenwerking met anderen de teamprestatie te verbeteren.	De leidinggevende draagt uit dat onderwijs een teamprestatie is die alleen in gezamenlijkheid kan leiden tot het gewenste resultaat. Hij maakt duidelijk welke collectieve ontwikkeling gewenst/nodig is voor de

	een klas en spannen zich in om het leerklimaat in de klas te bevorderen.	Hij ziet zijn persoonlijke ontwikkeling als onderdeel van de collectieve ontwikkeling.	school en bewaakt dat de persoonlijke ontwikkeling van individuele leraren daaraan bijdraagt.
7.	Leerlingen zijn trots op hun school en tonen hun betrokkenheid, bij de school als geheel, de klasgenoten en de leraren.	De leraar identificeert zich met het leraarschap en met de collega's binnen en buiten de school.	De leidinggevende is trots op zijn school en straalt dat uit. Hij zorgt voor een werkklimaat waarin professionals de kans krijgen om hun persoon te verbinden aan het vak van leraar. Hij bevordert de beroepseer en de beroepstrots van de leraren.
8.	Leerlingen zien in dat leren veel meer is dan op school goed je best doen en dat leren op veel verschillende plaatsen, manieren, tijden en onder wisselende omstandigheden een leven lang doorgaat..	De leraar opereert niet op zichzelf, maar is actief lid van een relevant professioneel netwerk.	De leidinggevende is zelf actief lid van een relevant professioneel netwerk en bevordert en faciliteert leraren om lid te zijn/worden van een voor hen relevant netwerk. Hij biedt ruimte om initiatieven vanuit dergelijke netwerken mogelijk te maken en om dingen uit te proberen.
9.	De leerling neemt geen genoegen met een zesje en zoekt voortdurend naar de grenzen van het eigen kennen en kunnen. De leerling is aanspreekbaar op de eigen ontwikkeling en is gericht op voortdurende groei en verbetering.	De leraar is een kenniswerker, Is inhoudelijk en vaktechnisch in blijvende ontwikkeling en heeft potentie om te groeien.	De leidinggevende maakt ontwikkeling van de leraar mogelijk en faciliteert die ontwikkeling. Hij spreekt de leraar aan op diens ontwikkeling.

Bijlage 2: Het goede behouden

Wat we willen behouden op onze school, is het volgende (op alfabetische volgorde):

- Anglia

Alle leerlingen kunnen kiezen voor Anglia. Het doel van Anglia is het Engels te stimuleren en structureren in een internationale context. We bieden 10 niveaus aan op het Christelijk Lyceum, en elk niveau wordt afgesloten met een examen en een certificaat.

- Christelijke vieringen

Het Christelijke karakter van de school komt onder andere tot uiting tijdens de dagopening, het vak levensbeschouwelijke vorming en de vieringen. Tijdens de jaarlijkse Kerstmarkt zamelen we geld in voor goede doelen in de nabije omgeving van de school.

- Cultuuragenda (als Cultuurprofielschool)

Ons kunst en cultuuronderwijs is gericht op het vergroten en ontwikkelen van het creatief vermogen en cultureel bewustzijn van leerlingen. Het Christelijk Lyceum wil verscheidenheid aanbieden van de diverse kunst- en cultuurdisciplines. De leerlingen zullen daardoor meer plezier gaan beleven in kunst en cultuur. Ze leren kritisch kijken naar kunstuitingen binnen en buiten school. Per leerjaar wordt gezocht naar activiteiten die aansluiten bij het niveau en de interesses van de leerlingen. Gestreefd wordt naar afwisseling in het zelf maken (actief) en meemaken (receptief).

- Muziekavonden

Muziek hoort bij identiteit. Muziek drukt gevoelens uit, raakt, roept op, daagt uit en troost. Muziek heeft daarmee een intrinsieke waarde; genereert zowel emotionele, esthetische als poëtische ervaringen die tijdloos kunnen zijn. Muziek levert bovendien een unieke bijdrage aan de ontwikkeling en het welbevinden van (jonge) mensen. Zowel onderzoek als persoonlijke levensverhalen laten dit keer op keer zien.

- Talentklassen

We geven onder andere ruimte aan het ontwikkelen van talenten via de talentklassen: Bèta+, Kunst, Spaans en Sport. De talentklassen zijn in de eerste en tweede klas verplicht en in de derde klas vrijwillig. De groepsdoorbrekende talentklassen dragen bij aan de sfeer op school. De talentklassen hebben een doorgaande lijn in de bovenbouw door examenvakken als Informatica, BSM (Bewegen, Sport en Maatschappij), NLT (Natuur, Leven en Technologie), Kunst, Muziek (alleen op de mavo) en Elementair Spaans als keuzevak aan te bieden.

- Topweken

We organiseren drie Topweken per schooljaar. In deze weken hebben we diverse betekenisvolle activiteiten voor alle klassen, denk aan theatervoorstellingen, excursies, vakoverstijgende projecten, en ook aan modules in het kader van digitale geletterdheid en burgerschap, van EHBO/reanimatie tot aan duurzaamheid.

Bijlage 3: Beleidsagenda VO 2020-2023

Inspirerend en uitdagend onderwijs

De leerling als uniek mens

Wij zien de leerling als een uniek mens. Een mens met een eigen karakter, uit een bepaalde omgeving en met eigen ambities en dromen. Wij helpen de leerling bij hun ontwikkeling, zowel sociaal als cognitief. Onze leerlingen ervaren:

- ✓ de school als een prettige ontmoetingsplek is, die uitnodigt tot samen leren en samen leven.
- ✓ keuzevrijheid in aanbod en didactiek.
- ✓ Mogelijkheden om competenties die zij in de toekomst nodig hebben, zoals samenwerken, feedback, creativiteit, kritisch denken, te ontwikkelen.
- ✓ een dekkend aanbod binnen passend onderwijs.

De leerling aan het roer

De leerling is eigenaar van zijn eigen ontwikkeling. Leerlingen, ouders en docenten werken hierin samen. Binnen deze driehoek is de leerling eigenaar. Onze leerlingen ervaren:

- ✓ regie op het eigen onderwijs en een docent die hen uitdaagt en ondersteunt.
- ✓ ruimte om te differentiëren in tempo en niveau.
- ✓ een breed onderwijsaanbod binnen de school en de mogelijkheid om op een andere school of een onderwijsinstelling te werken aan zijn ontwikkeling.
- ✓ ruimte om te werken aan een eigen portfolio ondersteund met moderne ICT-middelen.
- ✓ Aandacht voor de ontwikkeling van hun LOB-competenties en begeleiding door een mentor/coach.

De leerling in zijn omgeving

Wij helpen onze leerlingen zich te ontwikkelen tot een waardevol lid van onze samenleving. Daarbij hebben wij oog voor het feit dat onze leerlingen opgroeien in een online en offline wereld. Onze leerlingen ervaren:

- ✓ ondersteuning bij hun ontwikkeling als wereldburger en de verantwoordelijkheid die dat met zich meebrengt. Er is aandacht voor duurzaamheid en verspilling.
- ✓ onderwijs in samenhang en minder in een structuur van vakken.
- ✓ dat bedrijven en organisaties een deel van het onderwijs verzorgen en dat zij leren van de omgeving om hen heen.
- ✓ een soepel overgang van PO naar VO en naar het vervolgonderwijs.

Inspirerende en uitdagende werkomgeving

De collega als uniek mens

Iedere collega heeft een eigen verhaal. Iedereen komt ergens vandaan, heeft verwachtingen van de toekomst en uitdagingen en verlangens in het heden. Wij hebben oog voor elkaar als mens. Onze collega's ervaren:

- ✓ ruimte om hun taken en functie uit te oefenen passend bij hun levensfase.
- ✓ vertrouwen in hun professioneel handelen. Zij worden hierbij gecoacht door hun leidinggevende en ervaren duidelijkheid over kaders en verwachtingen.
- ✓ ruimte om zich te ontwikkelen in een richting die past bij zijn levensfase en zijn interesse, zoals inhoudelijk kennisexpert, onderwijsontwikkelaar, digitale coach, coach voor startende collega's, leerlingencoach.

De collega als professional

Vanuit onze betrokkenheid en maatschappelijke opdracht voelen we ons op alle niveaus verantwoordelijk voor ons onderwijs en de gevolgen van ons eigen gedrag en handelen. Onze collega's:

- ✓ zijn onderdeel van een team en werken daarom intensief samen met collega's. Docenten helpen elkaar bij hun ontwikkeling binnen de lerende cultuur van de school. Het geven en ontvangen van feedback is vanzelfsprekend.
- ✓ zijn zich bewust van hun bijdrage aan het onderwijs en de ontwikkeling van de leerling. De docent legt verantwoording af aan zijn collega's.
- ✓ durven beslissingen te nemen om het onderwijs ook buiten de klas en betekenisvol in te richten.
- ✓ krijgen meer een coachende rol en begeleiden de competentieontwikkeling van de leerling.

De collega als medewerker van de Veluwe Onderwijsgroep

Collega's voelen zich in hoge mate maatschappelijk verantwoordelijk voor het onderwijsaanbod in de regio en zoeken de samenwerking met maatschappelijke partners en het bedrijfsleven. Onze collega's:

- ✓ bewegen zich meer in de maatschappij: participeren in netwerken, lopen stagen buiten de eigen school en kunnen tijdelijk gedetacheerd worden tussen scholen.
- ✓ werken samen: zij geven (gast)lessen op verschillende scholen, lopen mee met collega's op andere PO- en VO-scholen of collega's van het servicebureau.

In verbinding met de samenleving nu en later

De school als onderdeel van de maatschappij

Een schoolgemeenschap is de samenleving in het klein. Mensen ontmoeten elkaar, leren van en met elkaar en maken hoogte- en dieptepunten mee. Onze scholen:

- ✓ bieden leerlingen en medewerkers een veilige en gezonde leeromgeving, waarin ruimte is voor samenwerking, acceptatie, beweging en gezonde voeding.
- ✓ richten zich op de loopbaanoriëntatie van leerlingen en contextrijk/levensecht onderwijs.
- ✓ maken bewust keuzes en laten duurzaamheid meewegen bij het maken van keuzes.

De school als onderdeel van de Veluwe Onderwijsgroep

De tien VO-scholen zijn meer dan de som der delen. Wij versterken elkaar. Onze scholen:

- ✓ zijn zich bewust van de gezamenlijke verantwoordelijkheid die zij dragen voor goed onderwijs aan alle leerlingen in Apeldoorn en omgeving.
- ✓ werken met elkaar samen. De ontwikkeling van wat de leerling kan en wil staat voorop. Als er interesse is in een vak dat niet op school gegeven wordt, kan de leerling dat ergens anders volgen.
- ✓ geven medewerkers de ruimte zich verder te ontwikkelen op scholen binnen de Veluwe Onderwijsgroep.
- ✓ helpen elkaar bij de ontwikkeling van het onderwijs.

De school als onderdeel van Apeldoorn eo

Wij maken actief deel uit van de omgeving waarin onze scholen gevestigd zijn en dragen ons steentje bij aan een mooiere samenleving. Onze scholen:

- ✓ participeren in Apeldoorn brede netwerken en werken samen met bedrijven en instellingen in Apeldoorn en Voorst.
- ✓ bieden leerlingen de mogelijkheid mee te doen aan regionale en landelijke activiteiten zoals onderwijs-Olympiades, debatteren, dammen/schaken, etc.
- ✓ dragen actief bij aan het tegengaan van de jonge vlucht in Apeldoorn en verbinden om die reden organisaties met onze havo-vwo-leerlingen, zodat zij na hun studie weer terugkeren naar Apeldoorn.